

Hägersten 2018-11-15

Miljö- och energidepartementet
Naturmiljöenheten

REMISSVAR "UPPDRAG ATT SE ÖVER OCH FÖRESLÅ ÄNDRINGAR I REGLERNA OM LANDSBYGDSUTVECKLING I STRANDNÄRA LÄGE"

DNR M2017/02054/NM

Friluftsförbundet är positiva till att huvuddragen i miljöbalkens regler om landsbygdsutveckling i strandnära läge, enligt Naturvårdsverkets förslag bevaras oförändrade.

Vi har heller inte några invändningar mot att utöka tillämpningsområdet till att även upprätthålla utvecklingen av landsbygden.

Vi delar också Naturvårdsverkets uppfattning att nuvarande ordning med LIS-systemets koppling till översiktsplaneringen bör bibehållas.

Däremot ställer vi oss tveksamma till övriga föreslagna författningsändringar.

Friluftsförbundet strävar efter att bidra till **folkhälsa, livsglädje och en tillgänglig friluftsmiljö** och på så sätt vill vi vara med och bidra till ett bättre Sverige. Vi är en ideell organisation som verkar främst genom ledarledda aktiviteter inom friluftslivet. Vi välkomnar också det spontana friluftslivet och vill vara en källa för inspiration, nätverk, kunskap och möjligheter för friluftsliv i alla former.

Vi står för ett hållbart friluftsliv för alla och det ställer stora krav på oss när det gäller hållbarhet och mångfald. **Hållbarhet** ska ses ur ett socialt (människor, och folkhälsa, sammanhållning/demokrati, trygghet och lärande) **ekologiskt** (naturvård, biologisk mångfald, tillgänglighet, giffri miljö och klimat) såväl som **ekonomiskt** perspektiv (ekonomi i balans, forskning/utveckling och hållbara produktions- och konsumtionsmönster) **Mångfald** ska ses ur ett perspektiv av gender, ålder mångkultur, sexuell läggning, funktionella förutsättningar, socioekonomiska förutsättningar och åsikter.

Vi verkar för ett **Hållbart friluftsliv** som sker på naturens villkor och med utgångspunkt i allemansrättens "Inte störa – inte förstöra. Tillgängligheten är grunden för att människor ska kunna skapa en djupare relation till naturen och därmed också öka sin

FRILUFTSFRÄMJANDET

Instrumentvägen 14, 126 53 Hägersten
friluftsfremjandet.se

förståelse för dess långsiktiga betydelse, den biologiska mångfalden och naturens sociala värden. Vi vill att framtidens generationer skall ha samma förutsättningar till friluftsliv som dagens generationer.

Motiv för vårt ställningstagande

När det gäller förslag till ändring av 7 kap. 18 d (avsnitt 3.1) har vi inga invändningar kopplat till att begreppet "upprätthålla" införs. Det är nog så viktigt att upprätthålla befintliga förutsättningar för landsbygdsutveckling.

Däremot är vi kritiska till att införa "kan antas bidra". Om åtgärder som ska bidra till landsbygdsutveckling ska vidtas måste motiven för dessa bygga på starkare grund än antaganden.

Vi tycker inte att "i anslutning till" ska ändras till "med närhet till". En ändring medför att risken för en ny ostrukturerad bebyggelse ökar till nackdel för det rörliga friluftslivet. Naturvårdsverket och Boverket har, som också nämns i skrivelsen tidigare utrett konsekvenserna av att ta bort kravet på anslutning till befintligt bostadshus och har då bland annat funnit att det i många fall sannolikt skulle vara svårt att visa att ett strandnära läge för en sådan åtgärd bidrar till utveckling av landsbygden.

När det gäller förslag till ändring av 7 kap. 18 e (avsnitt 3.2) delar vi Naturvårdsverkets uppfattning att LIS-systemets koppling till översiktsplanen bör bibehållas. Framtagandet av en översiktsplan är en demokratisk process som även involverar kommuninvånarna. Det betyder bl a att civilsamhället kan tillföra processen synpunkter som har en stark koppling till friluftslivet och dess behov av tillgång till stranden.

Att ta bort "begränsad omfattning" och ersätta det med "sådan omfattning" kan ju tyckas vara en harmlös förändring. Vår uppfattning är dock att tolkningsutrymmet ökar och därmed otydligheten. Vägledningen för kommuner och länsstyrelser bör istället bli tydligare.

Att införa begreppet "större" tätort utan att definiera begreppet ökar inte tydligheten. Att göra bedömningen från fall till fall utifrån bland annat invånarantal, exploateringsstryck och regionala förutsättningar i olika delar av landet ökar snarare oklarheterna. I tätorterna, oavsett om de är små eller stora, är trycket kring ökat byggande per automatik större. Att exkludera små och medelstora tätorter från restriktionerna kring inrättandet av LIS-områden kan få stora negativa konsekvenser för det rörliga friluftslivet. Att minska omfattningen på den tillgängliga stranden i tätorten gör att boende i tätorten kan tvingas till allt längre transporter för att få tillgång till stränder.

Vi delar Naturvårdsverkets mening att LIS-reglerna endast bör ses som en komponent, bland flera, som kan främja landsbygdsutveckling. Om man vill främja landsbygdsutveckling och underlätta byggandet av permanentbostäder på landsbygden behövs sannolikt även andra incitament än lättnader i strandskyddet.

Det är möjligt att de samhällsekonomiska nyttorna kan öka med de föreslagna författningsändringarna men det är också möjligt att samhällsekonomiska kostnaderna kan uppstå. Områden som idag, eller i framtiden är viktiga för friluftslivet och den biologiska mångfalden kan påverkas negativt. I konsekvensutredningen nämner Naturvårdsverket att de strandskyddade områdena producerar ett antal ekosystemtjänster som bidrar till att skapa värden för människor genom rekreations- och friluftslivsmöjligheter samt bidrar till den biologiska mångfalden. Det finns studier som visar att tillgången till stränder för rekreation och friluftsliv genererar monetära värden. Dessa reella värden skulle gå förlorade om stränderna exploaterades.

Friluftsförbundet är för en levande landsbygd. En levande landsbygd skapar också förutsättningar för ett starkt friluftsliv och den landsbygdsutveckling det kan bidra med till gagn för såväl boende som besökare.

Friluftsmålet Tillgång till natur för friluftsliv, handlar om att samhällsplanering och markanvändning tar hänsyn till friluftslivets behov av tillgång till attraktiva natur- och kulturlandskap. Detta gäller förstås också naturen i anslutning till stranden.

Lars Lundström
Generalsekreterare

Göran Andersson
Handläggare